

[Lise Østergaard]

er ved at udløbe, men må være et ønske, som er modnet igennem et samliv.

Det fører for min vurdering også til, at jeg ikke finder, at 5 års samliv inden adoption er urimeligt. Det er meget tænkeligt, at der ikke er større grund til at vente et mere stabilt forhold i fremtiden efter 5 år end efter 2 år, men jeg synes, at 2 år er en meget kort tid til at træffe en så alvorlig beslutning, som beslutningen om adoption er. Jeg synes, at man må forvente, at muligheden for egne børn får en chance, mens beslutningen om at modtage et fremmed barn modnes, og dér finder jeg egentlig ikke, at 5 år er nogen urimelig lang modningsproces.

Endelig – og jeg synes, det ikke er mindst vigtigt – foreslår fru Lis Møller, at ankeinstansen skal flyttes fra adoptionsnævnet tilbage til justitsministeriet med justitsministeren som sidste appelinstant, altså en tilbagevenden til vilkårene før 1976, som blev ændret, fordi man havde dårlig erfaring med dem.

Til det vil jeg sige, at disse afgørelser for mig at se ikke er politiske afgørelser, det er faglige, sagkyndige afgørelser, der skal træffes, og de bør træffes i en sagkyndig forsamling. Jeg vil som en parallel spørge: hvorledes skulle en socialminister forholde sig, hvis han personligt skulle tage stilling til de sager, der indankes for det sociale ankenævn? Så ville det nok ligge dårligt med hensyn til den almene, overordnede socialpolitik.

Men som sagt, jeg er meget kritisk over for de lange ventetider, og jeg vil foreslå, at vi i retsudvalget beder om statistikker, der viser os nøjagtigt, hvor lang sagsbehandlingen er i de forskellige socialcentre med henblik på en mulig beslutning om at fastsætte forpligtende maksimumstider for denne behandling.

Povl Brøndsted (V):

Der er tre overordnede hensyn i forbindelse med adoption: barnet, der skal findes et hjem til, den, der er ansvarlig for adoptionen og beslutter den, uanset om det er en i Danmark eller i udlandet, og adoptanterne, der har taget beslutningen om at være ansvarlige for livstid for et barn, de ikke er biologisk forbundet med. Oftest er det adoptanternes situation i forbindelse med godkendelsen, der er til debat, således også her i dag.

Jeg vil dog til indledning dvæle kort ved de to første hensyn. Barnets tarv må være altovervejende; det er almindeligvis den umælende part i sagen, men det er en afgørelse, der er bestemmende for hele livet. Miljøets betydning kan ikke underkendes og endnu mindre, når der ikke kan forventes harmoni fra genetiske anlæg. Beslutningen om, hvem der skal være forældre til et barn, er et tyngende ansvar. Det er yderst sjældent, den adopterede som barn eller i voksen alder fortæller om sine oplevelser af det hjem og de forældre, det rent administrativt blev tildelt, og om de specielle problemer, der på grund af manglende genetisk binding selvfølgelig har været. Biologiske børn har i mængde fortalt om barndomshjemmet, den blide mor, den strenge far, osv., men hvor ofte møder vi i biografier, memoireskildringer, bekendelser om adoptivhjemmet? Hvor ofte er det den adopterede, der deltager i avisernes debat? Det findes måske i journaler, men er ikke kendt i offentligheden. Det er kun den adopterede, der har mulighed for at bedømme, om kombinationen barn-forældre var rigtig i sin tid, da det blev vedtaget. Og det er med tilbagevirkende kraft vi kan få det at vide.

Der må som grundholdning tages afstand fra »det går nok-princippet« eller følelsesbetonede afgørelser. Det må være klare kriterier, der tager hensyn til alle involverede parter, så langt som det er muligt.

De undersøgende og besluttende organer, hvor vi har undersøgelser i socialcentre, skal være grundige og foretages af sagsbehandlere, der forstår disse sagers specielle karakter. Det kan ikke være hvem som helst, der påtager sig opgaven. En samordning i sagsbehandlingen fra amt til amt ville nok være ønskelig, da vurderingerne synes at være ret uensartede i de forskellige amter. Det er derfor også rimeligt, at en sagsbehandler kan gøre brug af specialekspertise; det kan ikke undgås, at der skal anvendes psykiatere eller psykologer, hvor det ikke er muligt for sagsbehandleren at vurdere forudsætningerne til bunds. Den erkendelse må komme i mange tilfælde. Baggrunden for at adoptere kan være andet end barnløshed og ønsket om børn, og derfor skal det selvfølgelig tages med i betragtning.

Samrådets indirekte bedømmelsesgrundlag, når materialet er i orden, rummer mulig-